

פערים בין נשים לגברים בהשתתפות בכח-העבודה האזרחי השוואה בינלאומית

ממצאים עיקריים

- שיעור ההשתתפות של נשים בכח העבודה בישראל נמוך משמעותית משיעור ההשתתפות של הגברים 45.8% לעומת 61.6% בהתאמה, בשנת 1997.
- בכל המדינות המפותחות שנבדקו שיעור ההשתתפות של הנשים נמוך מזה של הגברים, אך נמצאו הבדלים בפערים בין המינים במדינות השונות.
- בהשוואה למדינות מפותחות אחרות, רמת השוויון בין המינים בישראל בינונית, לפי האינדיקטור של שיעור ההשתתפות בכח-עבודה. היחס בין שיעור ההשתתפות של הנשים לבין זה של הגברים בשנת 1997 עמד על 0.74. יחס זה זהה ליחס הרב-לאומי הממוצע של המדינות שנבדקו.
- בגילאי 25-54, שהם גילאי העבודה העיקריים, היחס בין שיעור ההשתתפות של הנשים לזה של הגברים גבוה יותר, ומגיע ל-0.78.
- מיקומה היחסי של ישראל בין 13 המדינות שנבדקו, השתפר במהלך שני העשורים האחרונים מהמקום ה-11 עלתה ישראל למקום ה-9.
- בכל המדינות שנבדקו ניכרת עלייה משמעותית בשיעור ההשתתפות של הנשים וירידה קלה בשיעורי ההשתתפות של הגברים, בין השנים 1980 ל-1997.
- שבדיה ופינלנד בולטות ברמת השוויון הגבוהה בין המינים. הן שמרו על מיקומן היחסי הגבוה, אך הפערים בינן לבין יתר המדינות הצטמצמו במהלך שני העשורים האחרונים ב-1980 היו גבוהות בכ-40% מהממוצע הרב לאומי ואילו ב-1997 הסטייה מהממוצע הרב-לאומי הגיעה לפחות מ-20%, בגילאים 25-54.
- ישראל היתה נמוכה בשנת 1980 מהממוצע הרב-לאומי בכ-10%, ואילו בשנת 1997 כמעט והשתוותה לממוצע הרב-לאומי, לגבי גילאי 25-54.
- מבדיקת היחס בין שיעור ההשתתפות של הנשים לבין זה של הגברים בקרב תת-קבוצות באוכלוסיית ישראל עולה כי היחס בקרב האוכלוסייה היהודית בגילאי 25-54, עולה בכ-10% על הממוצע הרב-לאומי. מיקומה היחסי של ישראל ברמת שוויון בינונית בלבד, נובע מהשתתפות נמוכה בכח העבודה של נשים לא-יהודיות, ובעקבות מוסלמיות.

פערים בין נשים לגברים בהשתתפות בכח העבודה האזרחי השוואה בינלאומית

אסנת פיקטלברג

פרסום דפי המידע נועד:

א. ליצור באופן שוטף את "סיביבת המידע" בנושאי שוק העבודה בכלל, ובנושאים הקשורים לחומי אחרות המשרד בפרט.

ב. לשמש חיישן לאיתור נושאים שיפתחו בבוא העת לסקירות, מחקרים וכתבי עמדה.

כתיבת דפי המידע תתבסס בעיקר על מערכים סטטיסטיים ייעודיים שפותחו ברשות וקבצי נתונים של ספקים חיצוניים למשרד.

יוני 2002

רקע

בשכר ועוד. העלייה ברמת ההשכלה של נשים תרמה רבות לצמצום אי-השוויון, אולם בעוד הנשים הוכיחו את יכולתן להגיע להישגים דומים או אף טובים משל הגברים במערכת החינוך, ההישגים בהשכלה לכשעצמם לא מתורגמים להזדמנויות תעסוקה בשוק העבודה.

בישראל, רצו החלוצים להקים חברה חדשה, והחלוצות, בפרט, רצו לבער את אי-השוויון בין המינים, לשנות את המעמד המסורתי הנחות של האישה, ולהגיע לשוויון עם הגברים ולשותפות עימם ביצירת חברה חדשה. בדף מידע זה ננסה לבחון באיזו מידה הדבר עלה בידן: נתמקד במימד אחד של שוק העבודה ונבחן את מידת השוויון בין המינים כפי שזו באה לביטוי בשיעור ההשתתפות בכח העבודה. בנוסף, יבדקו הפערים שבין ישראל לבין מדינות מפותחות אחרות.

הנתונים המופיעים בדף מידע זה מתבססים על נתוני ארגון העבודה הבינלאומי ILO, KILM-Key Indicators of the Labor Market, 1999, ועל סקרי כח-אדם של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

במחצית המאה האחרונה חלה עליה משמעותית בהשתתפות נשים בכח העבודה, לעומת זאת חלה ירידה מתונה בשיעור ההשתתפות של גברים בכח העבודה. הגידול בשיעור ההשתתפות של נשים נובע מהעלייה ברמת ההשכלה וברמת השכר, ירידה בפרייון, שיפורים טכנולוגיים המסייעים לניהול משק הבית וחוסכים זמן וידע, גמישות גבוהה יותר של שוק העבודה (עבודות חלקיות, חדירת נשים למגוון מקצועות) וקיומם של הסדרים לטיפול בילדים. מרבית הירידה בשיעור ההשתתפות של הגברים נובעת מהגורמים הבאים: רמת השכלה נמוכה, בריאות לקויה והתפתחותן של מערכות הבטחת הכנסה ומערכות פנסיוניות.

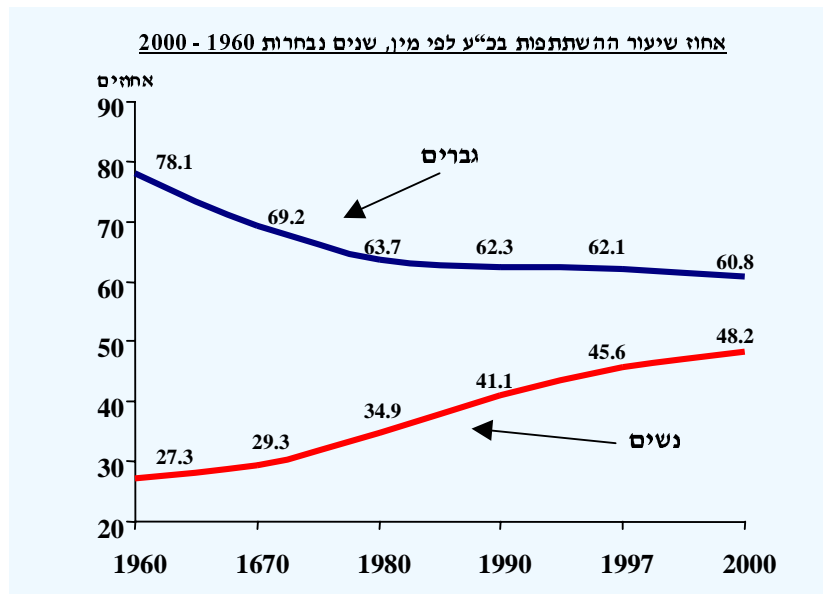
בישראל, שיעור ההשתתפות של הנשים עלה באופן הדרגתי במהלך ארבעת העשורים האחרונים, ומשיעור של 27.3 בשנת 1960 הגיע ל-48.2 בשנת 2000.

שיעור ההשתתפות של הגברים ירד באופן משמעותי בשנות ה-60 וה-70 ובשנות ה-80 וה-90 המשיך לרדת באופן מתון משיעור של 78.1 בשנת 1960 ירד ל-60.8 בשנת 2000.

למעשה, השתתפות נשים בכח העבודה לא רק עלתה, אלא הפכה למרכיב הדומיננטי בגידול בכח העבודה בארצות רבות. נשים ספקו מצאי של כח-עבודה חדש הן בארצות מפותחות והן בארצות מתפתחות, במהלך שני העשורים האחרונים. ביותר ממחצית מדינות OECD, הגידול בשיעור ההשתתפות של נשים היווה יותר מ-2/3 מהגידול בכח העבודה מאז 1980, ונשים תרמו כמעט 80% מכלל הגידול בכח העבודה בקרב חברות האיחוד האירופי בשנים אלה. באירלנד, איטליה, שבדיה ובריטניה, כל הגידול בכח העבודה בשנות השמונים והתשעים נבע מגידול בשיעור ההשתתפות של נשים.

עם התהוות העולם הדמוקרטי, הבנוי על שוויון, החלו הנשים לדרוש ולקבל זכויות. אך גם עם הכניסה לשנות ה-2000, קיים אי-שוויון מיגדרי בשוק העבודה, ועולה השאלה האם מדובר בהבניה חברתית נוקשה, או במבנים ותהליכים הניתנים לשינוי.

אי-השוויון בין המינים מוצא את ביטויו במימדים שונים בשוק העבודה: שיעור ההשתתפות בכח העבודה, התרכזות במקצועות מסוימים, התרכזות ברמות היררכיות נמוכות, פערים

שיעורי ההשתתפות בכ"ע במדינות נבחרות - השוואה בין נשים לגברים

שיעור ההשתתפות בכח העבודה בקרב בני 15 ומעלה במדינות נבחרות לפי מין, 1997

מדינה	נשים	גברים	יחס נשים / גברים	שינוי ב- % מהממוצע
אחוזים				
שבדיה ¹	65.0	71.5	0.91	22.2
פינלנד ²	62.2	70.5	0.88	18.6
נורבגיה ¹	67.5	78.0	0.87	16.4
איסלנד ¹	68.4	79.5	0.86	15.7
דנמרק	59.0	72.1	0.82	10.0
ארה"ב ¹	59.8	75.0	0.80	7.2
קנדה	57.4	72.5	0.79	6.5
צרפת	47.2	62.3	0.76	1.9
בריטניה ¹	53.9	71.7	0.75	1.1
ישראל	45.8	61.6	0.74	0.0
פורטוגל	49.4	67.2	0.74	-1.2
אוסטרליה	52.7	72.1	0.73	-1.7
גרמניה	47.4	68.1	0.70	-6.4
אוסטריה	45.8	66.5	0.69	-7.4
בלגיה	41.0	60.7	0.68	-9.2
יפן	50.4	77.7	0.65	-12.8
אירלנד	42.0	67.8	0.62	-16.7
ספרד ¹	37.5	63.6	0.59	-20.7
איטליה	34.8	61.2	0.57	-23.5
ממוצע רב לאומי⁽³⁾	52.0	69.5	0.74	

הערה: הטבלה ממוינת לפי היחס בין שיעור ההשתתפות של הנשים לבין זה של הגברים.
(1) גילאי 16+ (2) גילאי 15-74 (3) ממוצע רגיל של קבוצת המדינות המופיעות בטבלה.

בכל המדינות המפותחות שיעור ההשתתפות של נשים בכח העבודה נמוך מזה של הגברים. בשני העשורים האחרונים אנו עדים לעליה בשיעורי ההשתתפות של הנשים, ולירידה מתונה בשיעורי ההשתתפות של הגברים. שיעור ההשתתפות של הנשים נע בין קרוב ל- 60% לבין 90% מתוך שיעור ההשתתפות של הגברים ב- 19 מדינות שנבדקו. ישראל מדורגת במקום העשירי, כאשר שיעור ההשתתפות של הנשים הוא 74% מזה של הגברים.

בטבלה לעיל מוצגים שיעורי ההשתתפות בכח-העבודה לפי מין במדינות המתועשות באירופה (פרט למזרח אירופה), צפון אמריקה, יפן ואוסטרליה. שיעורי ההשתתפות של הנשים בכל המדינות שנבדקו נמוכים משיעורי ההשתתפות של הגברים.

בשבדיה שיעורי ההשתתפות של הנשים קרובים לאלה של הגברים, ואילו באיטליה שיעור ההשתתפות של הנשים הוא כמחצית משיעור ההשתתפות של הגברים.

קיימת שונות גבוהה בשיעורי ההשתתפות של הנשים הם נעים מ- 68% באיסלנד לכ- 35% באיטליה (סטיית תקן של כ- 10 נקודות אחוז), לעומת הגברים ששיעורי ההשתתפות שלהם נעים בין כ- 79% באיסלנד ל- 61% בבלגיה (סטיית תקן של כ- 6 נקודות אחוז). משמע, הגברים עובדים בשיעורים גבוהים בכל המדינות, ואילו עבודת נשים הינה תלויה תרבות ונורמות מקומיות.

ניתן לחלק את המדינות המוצגות לארבע קבוצות לפי היחס בין שיעור ההשתתפות של הנשים לבין זה של הגברים. יחס זה יכול להוות אחד מהאינדיקטורים לרמת אי-השוויון על רקע מין בשוק העבודה. להלן פרוט הקבוצות:

1. מדינות עם יחס של 0.9¹ בקבוצה זו כלולות מדינות סקנדינביה (פרט לדנמרק).

2. מדינות עם יחס של 0.8¹ בקבוצה זו כלולות מדינות צפון אמריקה וחלק ממדינות מערב אירופה.

3. מדינות עם יחס של 0.7¹ בקבוצה זו כלולות חלק ממדינות מערב אירופה וישראל.

4. מדינות עם יחס של 0.6¹ בקבוצה זו כלולות מדינות מערב אירופה הקתוליות והשמרניות יותר ויפן, שאף היא מדינה שמרנית.

ישראל שייכת לקבוצת המדינות בעלות יחס של 0.7, ונמצאת בחלקה העליון של קבוצה זו.

¹ היחסים עוגלו לנקודה עשירית אחת

גם כאשר אנו בודקים את שיעור ההשתתפות בקבוצת גילאי העבודה העיקריים (25-54) נשמרות קבוצות המדינות שפורטו לגבי סה"כ האוכלוסייה בגיל העבודה(+15), אולם ההבדלים בין היחסים שנמצאו במדינות השונות הינם קטנים יותר, והממוצע הרב-לאומי של היחס בין שיעורי ההשתתפות של המינים עולה מ- 0.75 בגילאי +15 ל- 0.8 בגילאי 25-54.

ניתן ליצור מעין מדד בסיס ליחס בין שיעור ההשתתפות של הנשים לבין זה של הגברים על-ידי חישוב הממוצע של יחס זה לגבי המדינות הנבדקות. מדד בסיס זה יכול להוות כלי למדידת רמת השוויון בין המינים בהשתתפות בכח-עבודה בהשוואה למדינות אחרות, על-ידי חישוב השינוי באחוזים בין היחס בין שיעורי ההשתתפות של המינים במדינה מסוימת לבין מדד הבסיס כאשר:

← סטייה חיובית תורה על רמת שוויון גבוהה.

← כאשר אין סטייה - רמת השוויון ממוצעת.

← סטייה שלילית תורה על רמת שוויון הנמוכה מהממוצע הרב-לאומי.

בישראל רמת השוויון לפי אופן מדידה זה היא ממוצעת. משמע היחס בין שיעורי ההשתתפות של נשים לבין אלה של גברים זהה לממוצע הרב-לאומי של המדינות שנבדקו. מדינות סקנדינביה וצפון אמריקה בולטות במיקומן מעל הממוצע, ואילו יפן ומדינות אירופה הקתוליות והשמרניות יותר בולטות במיקומן הנמוך ביחס לממוצע.

שיעורי ההשתתפות בכ"ע של נשים וגברים לפי גיל, במדינות נבחרות

קבוצת הגיל 25-54 היא קבוצת גילאי העבודה העיקריים. בקבוצת גיל זו, היחס בין שיעור ההשתתפות של נשים לזה של גברים בישראל עומד על 0.78. אמנם זהו יחס גבוה יותר מזה שנמצא בגילאי +15, אך עדיין הוא דומה לממוצע הרב-לאומי בגילאים אלה.

במרבית המדינות, בקבוצת הגיל הצעירה (עד 25), ההבדלים בין המינים הינם מצומצמים יחסית. בגילאי העבודה העיקריים (25-54), שהינם גם גילאי הפריור וגידול הילדים, ההבדלים בין המינים גדלים. בגילאים המבוגרים (+55) הפערים בין המינים מתעצמים אחד ההסברים לכך הוא גיל הפרישה המוקדם יותר המקובל עבור נשים.

ישראל ממוקמת בכ- 14% מעל הממוצע הרב-לאומי בגילאים 15-24. נראה שהדבר נעוץ בשורות הצבאי הסדיר הממושך יותר של הגברים. בגילאים 25-54 ישראל ממוקמת בסמוך לממוצע הרב-לאומי. בגילאים המבוגרים ישראל נמוכה מהממוצע הרב-לאומי בכ- 16%.

היחס בין שיעור ההשתתפות בכ"ע של נשים לבין גברים במדינות נבחרות לפי גיל, 1997

מדינה	15-24		25-54		55-64		65+	
	יחס נשים / גברים	שינוי ב- % מהממוצע	יחס נשים / גברים	שינוי ב- % מהממוצע	יחס נשים / גברים	שינוי ב- % מהממוצע	יחס נשים / גברים	שינוי ב- % מהממוצע
שבדיה	0.94 ⁽¹⁾	6.59	0.95	18.44	0.91	41.76	0.24	-35.90
פינלנד	0.83	-6.19	0.94	17.48	0.91	40.92	0.27 ⁽²⁾	-28.73
נורבגיה	0.89 ⁽¹⁾	0.53	0.90	12.48	0.81	25.19	0.56	46.18
קנדה	0.93	5.31	0.84	5.13	0.60	-6.55	0.34	-9.82
ארה"ב	0.92 ⁽¹⁾	3.87	0.84	4.47	0.75	16.82	0.50	32.17
בריטניה	0.89 ⁽¹⁾	0.27	0.82	2.37	0.63	-1.69	0.42	10.65
צרפת	0.78	-11.7	0.82	1.95	0.75	16.73	0.45	19.45
פורטוגל	0.81	-8.15	0.81	1.49	0.62	-4.30	0.45	19.15
ישראל	1.01	13.83	0.78	-2.87	0.50	-22.66	0.32	-15.84
גרמניה ⁽³⁾	0.86	-3.09	0.76	-5.51	0.57	-11.54	0.38	-1.45
יפן	0.97	9.27	0.68	-14.55	0.58	-9.75	0.42	10.27
אירלנד	0.86	-3.04	0.65	-19.32	0.38	-41.41	0.21	-44.67
ספרד	0.82 ⁽¹⁾	-7.49	0.63	-21.55	0.36	-43.53	0.38	-1.45
ממוצע רב-לאומי	0.88		0.80		0.64		0.38	

הערה: מיון לפי היחס בגילאים 25-54. (1) גילאי 16-24 (2) גילאי 65-74 (3) גרמניה המערבית

השינוי בשיעור ההשתתפות בכ"ע של נשים וגברים 1980 ו- 1997

הפערים בין נשים לבין גברים בשיעור ההשתתפות בכוח העבודה הצטמצמו במהלך שני העשורים האחרונים. מקומה היחסי של ישראל ביחס למדינות מפותחות אחרות השתפר במעט מהמקום ה- 11 מבין 13 מדינות, עלתה ישראל למקום התשיעי.

היחס בין נשים לבין גברים בשיעור ההשתתפות בכוח העבודה גדל בישראל בין 1980 ל- 1997 מ- 0.56 ל- 0.78, משמע הצטמצם אי-השוויון בין המינים לפי האינדקס של יציאה לעבודה מחוץ למשק הבית.

היחס בין % ההשתתפות בכ"ע של נשים וגברים במד' נבחרות בגילאי 25-54 : 1998 ו- 1997

מדינה	1997			1980 ⁽¹⁾		
	נשים	גברים	יחס / נשים / גברים	נשים	גברים	יחס / נשים / גברים
שבדיה	84.4	89.1	0.95	82.9	95.4	0.87
פינלנד	85.5	91.0	0.94	82.7	92.2	0.90
נורבגיה	83.3	92.6	0.90	68.9	93.0	0.74
קנדה	76.6	91.1	0.84	60.6	94.7	0.64
ארה"ב	76.7	91.8	0.84	64.0	94.2	0.68
בריטניה	75.0	91.6	0.82	61.2	97.0	0.63
צרפת	77.3	94.8	0.82	63.8	96.5	0.66
פורטוגל	75.0	92.4	0.81	54.1	94.4	0.57
ישראל	65.8	84.7	0.78	49.1	87.8	0.56
גרמניה המערבית	69.6	92.1	0.76	56.6	94.7	0.60
יפן	66.7	97.6	0.68	56.7	97.0	0.58
אירלנד	58.4	90.5	0.65	28.9	95.4	0.30
ספרד	58.1	92.6	0.63	30.6	95.0	0.32
ממוצע רב-לאומי			0.80			0.62

הערה: הטבלה ממוינת לפי שנת 1997

(1) מיקום יחסי: פינלנד, שבדיה, נורבגיה, ארה"ב, צרפת, קנדה, בריטניה, גרמניה המערבית, יפן, פורטוגל, ישראל, ספרד, אירלנד.

בכל המדינות שנבדקו ניכרת עלייה משמעותית בשיעורי ההשתתפות של הנשים וירידה קלה בשיעורי ההשתתפות של הגברים (למעט יפן), במהלך שני העשורים האחרונים. כתוצאה מכך, עלתה רמת השוויון בין המינים לגבי עבודה מחוץ למשק הבית. הממוצע הרב-לאומי של היחס בין שיעור ההשתתפות של הנשים לבין זה של הגברים עלה מכ- 0.6 בשנת 1980 ל- 0.8 בשנת 1997.

המדינות שנבדקו שמרו על מקומן ביחס ליתר המדינות נמצאו רק עליות או ירידות קלות.

שבדיה ופינלנד בלטו בשנת 1980 ברמת השוויון הגבוהה היחס בהן בין שיעורי ההשתתפות של המינים גבוהה ב- 40-45% מהממוצע הרב-לאומי, אך עם עליית רמת השוויון ביתר המדינות, הצטמצם יתרון לפחות מ- 20% בשנת 1997. אך מקומן היחסי נשמר במהלך שני העשורים אלה הן המדינות עם רמת השוויון הגבוהה ביותר מבין המדינות שנבדקו.

מדינות אירופה השמרניות (אירלנד, ספרד) שיפרו את רמת השוויון מכמחצית מהממוצע הרב-לאומי בשנת 1980 לסטייה של כ- 20% פחות מהממוצע הרב-לאומי בשנת 1997.

ישראל שיפרה אף היא את רמת השוויון ביחס לממוצע הרב-לאומי, ומסטייה של כ- 10% פחות מהממוצע בשנת 1980, היא נושקת לרמת השוויון הרב-לאומית (כ- 3% פחות מהממוצע). כמו כן, ממקמת ישראל בשנת 1997 במקום ה- 9 לעומת המקום ה- 11 בשנת 1980.

נבחן את היחס בין שיעורי ההשתתפות בכח העבודה של תת קבוצות באוכלוסיית ישראל, במהלך שני העשורים האחרונים, כמוצג בטבלה הבאה. (שיעורי ההשתתפות של נשים וגברים בתת קבוצות אלה מפורטים בנספח).

שיעורי ההשתתפות בכח עבודה אזרחי בישראל בגילאי 25-54, 1980, 1997

	1980			1997		
	נשים / גברים	גברים	נשים	נשים / גברים	גברים	נשים
סה"כ	0.56	88.6	49.5	0.78	84.8	65.8
אוכלוסייה יהודית	0.62	88.5	54.5	0.88	84.9	74.3
מהם: ילידי ישראל	0.73	86.6	63.5	0.90	84.5	76.2
עולים ¹	0.74	85.8	63.7	0.85	88.4	74.8
חרדים ^{2,3}		37.0		2.70	20.8	56.2
אוכלוסייה לא יהודית	0.13	89.2	11.5	0.30	83.9	25.5
מהם: נוצרים	0.34	87.5	29.5	0.59	90.1	53.2
מוסלמים	0.08	89.7	7.0	0.20	82.2	16.2
ממוצע רב-לאומי	0.61			0.80		

(1) עולים הוגדרו כמי שעלו לישראל עד 7 שנים לפני השנה המצוינת. (2) גברים חרדים הוגדרו כמי שביטח הספר

האחרון שלו הוא ישיבה, גילאי 20-45. גילאי 25-54: שנת 1997: 30.8, שנת 1980: 50.2. (3) הנתון לגבי נשים

חרדיות הינו לשנת 2000, נשים בגילאי 20-45, הנתון נלקח מסקר מיוחד שנוצע ע"י הרשות לתכנון כ"א.

מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, סקרי כ"א, 1980, 1997.

באוכלוסייה החרדית שיעור ההשתתפות של הנשים מגיע לכמעט פי שלושה משיעור ההשתתפות של הגברים בכח-העבודה. יש להדגיש שהגברים החרדים כמעט ולא משתתפים בכח העבודה, ולכן גם שיעור ההשתתפות נמוך של הנשים בהשוואה ליתר האוכלוסייה היהודית, גבוה בהרבה מזה של הגברים. במקרה זה לשיעור ההשתתפות משמעות מוגבלת, ואין הוא מעיד על ערכיות כוללת במונחי שיוויון בין המינים.

קיימת רמת אי-שיוויון גבוהה במיוחד בקרב האוכלוסייה הלא-יהודית בכלל, ובאוכלוסייה המוסלמית בפרט. היחס בין שיעורי ההשתתפות של הנשים לבין זה של הגברים באוכלוסייה הלא-יהודית והמוסלמית הוא 0.3 ו-0.2 בהתאמה. זהו יחס החורג לחלוטין מסדרי הגודל של יתר קבוצות האוכלוסייה שנבדקו בישראל. עם זאת, יש לציין שבטורקיה, שאף היא מדינה מוסלמית, היחס בין שיעור ההשתתפות של הנשים לבין זה של הגברים גם כן עומד על 0.3.

לאורך זמן, בכל תת הקבוצות, יש שיפור בכיוון של שיוויון.

למרות שישראל ממוקמת רק "במקום טוב באמצע", הרי בחינת היחס לפי תת-אוכלוסיות מלמדת שמיקומה היחסי מושפע מקבוצות ההשתתפות נמוכות של נשים לא יהודיות, ובעיקר מוסלמיות, ואילו יחס ההשתתפות של נשים יהודיות משתווה לזה של מדינות צפון אמריקה ומערב אירופה. בנוסף, שיעור ההשתתפות של גברים בישראל נמוך יחסית למדינות צפון אמריקה ומערב אירופה בשל ההשתתפות נמוכה מאד בכח העבודה של גברים חרדים. שיעור ההשתתפות גבוה יותר של הגברים היה גורם למיקום יחסי נמוך יותר של ישראל.

מבדיקת שיעורי ההשתתפות של תת-קבוצות באוכלוסיית ישראל עולה, שהיחס בין שיעורי ההשתתפות של הנשים לבין זה של הגברים באוכלוסייה היהודית, ובעיקר בקרב ילידי ישראל, עולה על הממוצע הרב לאומי (שיעור ההשתתפות גבוה בכ-10% מהממוצע), ואף עולה על היחס במדינות צפון אמריקה, בקרב גילאי 25-54.

